

Rak drzew owocowych

Choroba ta coraz częściej występuje w sadach towarowych. Sprawcą jest grzyb *Nectria galligena*, który infekuje głównie jabłonie, rzadziej grusze. W cyklu rozwojowym grzyba wyróżnia się dwa stadia rozwojowe: doskonałe i niedoskonałe. W stadium doskonałym tworzą się kuliste, początkowo jasnoczerwone, następnie brunatnoczerwone owocniki grzyba znajdujące się na zrakowaciałej, uszkodzonej korze drzew. Stadium niedoskonałe to zarodniki konidialne, które w skupieniach można zobaczyć na porażonych pędach. Zagrożenie tym patogenem występuje przez cały rok, ale największe jest jesienią w okresie opadania liści. Miejscem infekcji są wówczas rany po opadłych liściach. Grzyb może wnikać też przez rany po uszkodzeniach mechanicznych powstałych w czasie wykonywania zabiegów agrotechnicznych w sadzie, przez rany po uszkodzeniach mrozowych i gradowych, a także przez miejsca żerowania szkodników np. bawełnicy korówki. Grzybnia zimuje w porażonych tkankach roślin.

Choroba atakuje wierzchnią warstwę kory młodych pędów, gałęzi oraz pnie. Kora jednorocznych pędów w miejscu porażenia brązowieje, zapada się i ulega nekrozie. Następuje „zaobrączkowanie”, co powoduje zamieranie pędu powyżej miejsca porażenia. Gdy infekcja postępuje, kora pęka, łuszczy się, a porażone drzewo ma ograniczoną zdolność pobierania wody i składników mineralnych. W obrębie rany wytwarza się tkanka kalusowa, która chroni przed atakiem patogenów. Zrakowacenia mają różną wielkość, co uzależnione jest od warunków siedliskowych odmiany i fazy rozwojowej drzew. Rak drzew owocowych może doprowadzić do zamierania drzew, grzyb niszczy nie tylko miękisz korowy, ale również drewno.

Walka z tym patogenem jest trudna, w ograniczaniu choroby bardzo ważna jest profilaktyka. W przypadku sadów nowo zakładanych źródłem zakażenia może być porażony materiał szkółkarski. Drzewka do nasadzeń powinny pochodzić ze szkółki, w której nie ma zagrożenia ze strony tego patogenu. Wskazana jest systematyczna lustracja w sadzie pod kątem obserwacji objawów chorobowych kilkakrotnie w ciągu roku. Należy usuwać w całości porażone pędy i gałęzie, wywieźć je z sadu i najlepiej spalić. Chore tkanki korowe wycinać do drewna, a rany dokładnie zabezpieczać pastami ochronnymi. Można zastosować Funaben Plus 03 PA, środek grzybobójczy o działaniu systemicznym w formie pasty, który przyspiesza zabliznianie się ran. Po cięciu drzew rany zabezpieczać pastami ochronnymi lub farbą emulsyjną z dodatkiem preparatów IBE. W okresie bezlistnym można zastosować Topsin M 500 SC lub preparat Huwa-San.

Fot. 1. Przykład porażenia rakiem drzew owocowych

Fot. 2. Przykład porażenia rakiem drzew owocowych

Mateusz Surowiec